

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Obecná didaktika		
Typ předmětu		doporučený ročník / semestr	
Rozsah studijního předmětu		hod.	kreditů
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření výsledků učení		Forma výuky	
Forma způsobu ověření výsledků učení a další požadavky na studenta	<p>Ověřování výsledků probíhá prezenční formou. V rámci cvičení je sledována aktivita studentů a studentek a jsou reflektovány jejich vypracované otázky a úkoly. Analýza vybrané odborné publikace sestává z vytvoření 20 – 40 komentářů odkazujících na to, co studenta/studentku v publikaci zaujalo a odůvodnění proč.</p> <p>Součástí analýzy je i kritické shrnutí publikace v rozsahu 900 – 1800 znaků. Písemný zkuškový test má podobu didaktického testu sestaveného z uzavřených otázek s volbou odpovědi a z otázek otevřených. Forma a časový limit testu reflektuje doporučená opatření Univerzitního centra podpory pro studenty a studentky se speciálními vzdělávacími potřebami.</p> <p>Hodnocení probíhá formativně s oporou o KRAAU. Součástí ověřování jsou průběžné výstupy z výuky, vrstevnické (peer) hodnocení a sebereflexe profesního rozvoje studenta.</p>		
Garant předmětu			
Zapojení garanta do výuky předmětu			
Vyučující			
Hlavní témata a výsledky učení	<p>Hlavní témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> Obsah vzdělávání, jeho kodifikace a proměny, kurikulární reforma a její principy. Pedagogická znalost obsahu, didaktické zásady, didaktická redukce, didaktická rekonstrukce, spojitost obecné didaktiky s didaktikami předmětovými a oborovými. Výchovně vzdělávací cíle, jejich funkce, význam, formulace. Taxonomie kognitivních, afektivních a psychomotorických cílů. Organizační formy vyučování z hlediska času, z hlediska počtu vyučovaných jedinců, z hlediska místa. Vyučovací metody a kritéria jejich třídění; aktivizační metody výuky; aktuální didaktické trendy z hlediska metod. Didaktické prostředky, pomůcky, učebnice, ICT ve výuce; didaktické modelování a experimentování. Rozvoj měkkých dovedností žáků a žákyň: kritické myšlení, epistemické myšlení, metakognitivně koncipované vyučování. Autoregulované učení a vybrané nonkognitivní faktory. Pedagogická komunikace, verbální a nonverbální komunikace, komunikace činem, nelegální komunikace. Pedagogická diagnostika, její význam, funkce, metody, diagnostický proces a jeho závěry a doporučení. Hodnocení ve výuce, význam hodnocení, typy hodnocení, vlastnosti hodnocení, subjektivní zdroje chyb. Didaktické testování, druhy testů, typy testových položek, vlastnosti testu, zásady tvorby teacher-made testů. Neprospěch žáka a jeho příčiny, biologické, psychologické a sociální, práce s neprospívajícím žákem. 		

13. Vytváření bezpečného prostředí pro učení, význam psychohygieny pro žáky/žákyně a učitele/učitelky. Vytváření pozitivního klimatu školy a třídy, reflexe specifických vzdělávacích potřeb žáků a žákyně, diverzita školní třídy.

Výsledky učení:

Rozvíjené kompetence KRAAU: 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 4.1

- formuluje výukové cíle v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP/ŠVP) a aktuálními vzdělávacími potřebami žáků (2.1),
- navrhuje a strukturuje vyučovací jednotky s využitím adekvátních organizačních forem a aktivizačních metod výuky (2.2),
- aplikuje nástroje pedagogické diagnostiky a formativního hodnocení pro sledování a podporu pokroku žáků (2.2, 2.4)
- konstruuje didaktické testy a popisná kritéria hodnocení pro objektivní posouzení výsledků učení (4.1),
- analyzuje příčiny žakovského neprospěchu a navrhuje konkrétní pedagogické intervence,
- využívá principy autoregulovaného učení a metakognice při plánování vlastních výukových strategií s cílem vytvářet bezpečné klima třídy.

Metody výuky

- monologické metody výuky (přednáška, výklad, instruktáž)
- dialogické metody výuky (diskuze, rozhovor)
- aktivizační metody (brainstorming, heuristické přístupy)
- kolokviální analýza vypracovaných otázek a úkolů studentů a studentek
- blended-learning (využití distančních studijních oper v rámci samostudia, které slouží ke konkretizaci vzdělávacího obsahu a prohloubení kompetencí rozvíjených ve výuce tohoto předmětu)
- Výuka zahrnuje formativní práci s kompetenčním rámcem (KRAAU).

Studijní literatura a studijní pomůcky

Povinná literatura

...

Doporučená literatura

...

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Responzivní výuka		
Typ předmětu		doporučený ročník / semestr	
Rozsah studijního předmětu		hod.	kreditů
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření výsledků učení	zápočet, zkouška	Forma výuky	přednáška, cvičení
Forma způsobu ověření výsledků učení a další požadavky na studenta	<p>Zápočet:</p> <ul style="list-style-type: none">aktivní účast na cvičeních a splnění průběžných úkolů,zpracování návrhu výukové lekce s využitím principů responzivní výuky,písemná sebereflexe založená na analýze učení žáků. <p>Zkouška:</p> <ul style="list-style-type: none">písemná a ústní část ověřující teoretické porozumění konceptu responzivní výuky, principů formativního hodnocení a aplikace poznatků kognitivních věd na vzdělávání. <p>Součástí hodnocení je formativní práce s KRAAU — průběžné výstupy jsou hodnoceny vrstevnický (peer hodnocení), student reflektuje svůj rozvoj v oblasti responzivního vedení výuky.</p>		
Garant předmětu			
Zapojení garanta do výuky předmětu			
Vyučující			
Hlavní témata a výsledky učení	<p>Cílem kurzu je rozvinout schopnost studentů plánovat, realizovat a reflektovat výuku založenou na principech responzivity – tedy na průběžné reakci učitele na potřeby a aktuální porozumění žáků. Kurz propojuje poznatky z kognitivních věd, formativního hodnocení, diferenciac a pedagogické diagnostiky a směřuje k rozvoji kompetencí pro řízení učení žáků na základě důkazů o jejich pokroku.</p> <p>Hlavní témata:</p> <ol style="list-style-type: none">Principy a teoretická východiska responzivní výuky.Kognitivní a metakognitivní procesy učení žáků.Diagnostika porozumění a práce s důkazy o učení.Formativní hodnocení jako nástroj řízení výuky.Zpětná vazba, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení.Adaptace a diferenciac výuky podle potřeb žáků.Reflexe pedagogického rozhodování a profesní rozvoj učitele.		

Výsledky učení

Student po absolvování předmětu:

- vysvětlí principy responzivní výuky a jejich význam pro efektivní učení,
- rozpozná, analyzuje a využívá důkazy o učení žáků (2.5),
- plánuje výuku s ohledem na diferenciaci a podporu porozumění (2.1, 2.2),
- poskytuje žákům konstruktivní zpětnou vazbu (4.2),
- reflektuje a upravuje vlastní pedagogické postupy na základě analýzy učení žáků (2.5),

Rozvíjené kompetence dle *Kompetenčního rámce absolventa učitelství (MŠMT, 2023)*: 2.1, 2.2, 2.5, 4.2

Metody výuky

- přednášky s ukázkami a rozborů výukových situací,
- praktická cvičení zaměřená na aplikaci principů responzivní výuky,
- mikrovyučování a videoanalýzy reálných výukových situací,
- skupinové diskuse, případové studie a reflexivní deníky,
- návrh a prezentace vlastní vyučovací lekce v responzivním pojetí.
- Výuka zahrnuje formativní práci s kompetenčním rámcem (KRAAU).

Studijní literatura a studijní pomůcky

Povinná literatura:

...

Doporučená literatura:

Bořkovec, M. (ed.) (2023). *Kompetenční rámec absolventa učitelství. MŠMT ČR.*

...

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím